

sözleşmeye esas proje içinde kalması hükmüne dayanılarak yapılmaması halinde proje dışına çıkmış olmayan ve savunma dosyası içerisinde yer alan * poz nolu imalatın yaptırılmadan iş eksilişi olarak hakediştten düşülmesine karar verildiğine, ilişkin bulunmaktadır.

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar Konusu : Görüş Talebi

Karar No : 2013/27

Karar Tarihi : 23/05/2013

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

GİRİŞ İl Özel İdaresi tarafından ihale edilerek, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan, “..... Havaalanı Üst Yapıları İnşaatı” işi ile ilgili görüş talebine ilişkindir. II- KONU İdaresinin, 07.02.2013 tarih ve 1349 sayılı yazısı ile 03.05.2013 tarih ve 4238 sayılı yazılarında özetle; 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre; ihale edilerek, 22.02.2010 tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan yapım işinde, uygulama projesinde bulunmayan ancak mahal listesinde ve pursantaj cetvelinde yer alan jet grout kolonu enjeksiyon deliği açılması iş kaleminin ödenmesiyle

ilgili anlaşmazlık konusunda Kurulumuzdan görüş talep edilmektedir.

İNCELEME Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatları çerçevesinde, aşağıda belirtilen şekilde incelenmiş ve değerlendirilmiştir. İdaresi yazısı ve eklerindeki tarafların görüş ve değerlendirmeleri özet olarak aşağıda belirtildiği şekildedir. Yüklenicinin görüş ve talebi;

İhale dokümanları içerisinde yer alan Bağlantı Yolu, Isı ve Güç Merkezi, Kule ile Terminal Binalarına ait uygulama projelerinde ve bunlara ait mahal listelerinde farklı derinliklerde toplam 302 adet fore kazık yapılması imalatının yer aldığı, mahal listelerinde ayrıca fore kazık ifadesi kullanılarak 16.072 poz nolu imalata yer verildiği, uygulama projelerinde ise yer almadığı, ayrıca ihale dokümanları arasında imalata ait özel bir teknik şartnamenin bulunmadığı gibi teknik tarif ve özelliklerinin belirtilmediği, Tekliflerini 16.061/3/MK poz nolu imalata göre 302 adet fore kazık yapılmasını esas alarak oluşturulduğu ve imalatların uygulama projeleri esas alınarak gerçekleştirildiği,

16.072 poz nolu imalatın teklif bedeline dahil edilmediği ve teklifin oluşturulmasında bu imalata yer verilmediği, Açıklama istenilen iş kalemleri listesinde 16.072 poz nolu imalatın mahal listesine göre uygulama yapılacak yerin fore kazık olarak yer aldığının belirtildiği, ancak fore kazık imalatında foraj delgisinin imalat içerisinde bulunduğu ve bahse konu işin uygulanmasına ihtiyaç olmadığı, bu nedenle 16.072 poz nolu imalatın hangi safhasında uygulanacağını bildirilmesinin istendiği, 28.11.2011 tarih ve 10593 sayılı yazısı ile kazık uygulama projelerinde, kazıkların killi birim altındaki iri çakıllı birimlere 3 mt. soketlenmesi şartının projelerde belirtildiği, kazıkların soketleneceği derinlik ve kazık boylarının açılacak olan kontrol delikleri ile tespit edileceği,

oluşturulacak iş programına göre hazırlığın yapılacağı ve

imalatların daha sağlıklı, kontrollü ve ekonomik yapılmasının amaçlandığının belirtildiği, bu amaçla 16.072 poz nolu imalatın kullanıldığının ifade edildiği,

Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı Karar No : 2013/27 Karar Tarihi : 23/05/2013 – 2 – Uygulama projeleri ve Teknik Şartnamede yer almayan sadece mahal listesinde yer verilen 16.072 poz nolu imalatın teknik nedenlerden dolayı yapılmasına gerek bulunmadığı,

fore kazık imalatlarının uygulama projeleri esas alınarak gerçekleştirildiği, aşırı düşük teklif sorgulamasında açıklama istenilen iş kalemleri arasında bu imalata hatalı olarak yer verildiğini, ifade etmektedir. İdaresinin görüş ve değerlendirmesi; taahhüt konusu iş kapsamında “Her Uzunluk Çap Ve Açıda Jet Grouting Kolonu Enjeksiyon Deliği Açılması (SPT Değeri < 10)” 16.072 poz nolu iş ile ilgili olarak ihale dokümanları arasında herhangi bir proje, ibare ve uygulama detayının bulunmadığı, mahal listesi ve pursantaj cetvelinde ise bu kaleme yer verilmiş olduğu, iş kapsamında, “16.061/3/MK poz nolu “Ø 65 cm Çapında Fore Kazık Yapılması (24-32 mt (32 mt. Dahil) Boyunda)” imalatın yer aldığı ve işin projelerine uygun olarak bu kapsamda Fore Kazık Forajı / Kazısı yapıldığı,

anlaşmazlık konusu 16.072 poz nolu imalatının mükerrer olacağı ve kamu zararı oluşturacağı için yaptırılmadığı, Ayrıca Yüklenicinin aşırı düşük sınır değer altında kalması sebebiyle, ihale aşamasında aşırı düşük savunma dosyası verdiği, aşırı düşük savunma dosyasında “açıklama istenecek imalat kalemleri” içerisinde 16.072 poz nolu imalata ilişkin fiyat analizinin ve metrajının bulunduğu ancak, Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİĞŞ)’nin 21 inci maddesi “sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi” başlığının (a) bendinde bahsedilen “sözleşmeye esas proje içinde kalması” hükmüne dayanılarak yapılmaması halinde proje dışına çıkmış olmayan ve savunma dosyası içerisinde yer alan 16.072 poz nolu imalatın yaptırılmadan iş eksilişi olarak hakedişten düşülmesine karar verildiğine, ilişkin

bulunmaktadır.

Tarafların görüş ve talepleri belirtildikten sonra konunun incelenmesi ve değerlendirilmesine geçilmiştir. Bilindiği üzere, İşe ait Sözleşmenin "Sözleşmenin türü ve bedeli" başlıklı 6. Maddesinde; "6.1. Bu Sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen (.....)(TL) toplam bedel üzerinden akdedilmiştir. 6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınır." hükmü, Aynı işe ait sözleşmenin "Diğer hususlar" başlıklı 33 üncü maddesinde; "33.1. Yüklenici işi proje ve teknik şartnamelere uygun şekilde yapacaktır.

Pursantaj tablosu ise sadece ödeme dilimlerini gösterir bir ölçü şekli olup, pursantaj tablosunda olsun olmasın proje, detay ve mahal listesinde belirtilen işlerin fen ve sanat kurallarına uygun bir şekilde yüklenici tarafından yapılması zorunludur. Pursantaj tablosunda yapılan hatalardan yola çıkılarak ek ödeme talep edilmeyecektir." hükmü, Sözleşme eki Y.İ.G.Ş.'nin "Geçici hakediş raporları" başlıklı 39 uncu maddesinde; "(2) Anahtar teslimi götürü bedel esasına göre yapılan işlerin bedelleri, ihale dokümanında ön görülen ilerleme yüzdeleri üzerinden sözleşmesinde ve eklerinde yazılı esaslara göre ödenir." hükmü, Yer almaktadır.

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı Karar No : 2013/27 Karar Tarihi : 23/05/2013 – 3 – Anahtar teslimi götürü bedel bu işte sözleşmenin, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listesine dayalı olarak işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedildiği, buradan hareketle, yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde de yüklenicinin teklif ettiği toplam bedelin esas alınmasının icap ettiği bilinen bir durumdur.

Ayrıca, mahal listelerinin ihaleye esas uygulama projelerine

dayalı olarak hazırlanması ve proje ile çelişkili olmamasının gerektiği, uygulama projesine göre yapılması ön görülmeyen bir imalata mahal listesinde yer verilmesinin, mahal listesi mevzuatına uygun olmadığı, uygulama projesi ile mahal listesi arasında bir çelişki olması durumunda, sözleşme ve eklerinde bu konular ile ilgili başka bir düzenleme mevcut ise bunlara baş vurulabileceği, bunun mevcut olmaması durumunda, projenin fen ve sanat kurallarına, tekniğine, şartnamesine, işin mahiyet ve niteliğine göre eksiksiz ve kusursuz olması durumunda, ihaleye esas projenin dikkate alınması gerekli olmaktadır. İhaleye esas uygulama projeleri incelendiğinde, gerek “16.072 poz nolu Her Uzunluk Çap ve Açıda Jet Grouting Kolonu Enjeksiyon Deliği Açılması” ve gerekse de “Jet Grouting Kolon İmalatı Yapılması” imalatlarının projede yer almadığı, bunun yerine projede fore kazık imalatı yapılmasının ön görüldüğü, 16.072 poz nolu iş kaleminin fore kazık imalatı ile ilgili doğrudan bir ilişkisinin bulunmadığı, ihale dokümanları arasında yer alan bir kısım inşaat mahal listeleri ile pursantaj tablosunda, 16.072 poz nolu iş kalemi yer almakta ise de, bu pozun, gerek tanımı ve gerekse de mahal listesinde hangi amaca matuf olarak yer verildiğine ilişkin ihale dokümanlarında herhangi bir bilgi ve açıklamanın yer almadığı idaresi yazısı ve eki belgelerden anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, ihaleden önce, ihale dokümanlarında belirtilen tarihe kadar idaresi tarafından yapılan açıklamalar ve isteklilerin sorularına verilen cevaplar ihale dokümanı niteliğinde bulunduğu, ihalede tekliflerin alınmasından (ihale tarihinden) sonra örneğin, aşırı düşük sorgulaması sırasında idaresi tarafından yapılan değerlendirme ve açıklamaların tüm isteklilerin tekliflerinde esas aldıkları ihale dokümanı niteliğinde olmadığı ve dolayısıyla bu kapsamda mütalaa edilemeyeceği bilinen bir husustur. 16.072 poz nolu iş kalemi ile ilgili olarak aşırı düşük teklif sorgulaması sırasında, idaresi tarafından yapılan açıklamaların ihale dokümanlarına atıfta bulunarak ve buradaki düzenleme ve uygulama projeleri içeriğine dayalı olarak yapılmış bir değerlendirme olmadığı, idaresi açıklamasına göre fore kazıkların, teknik

şartnamesine, projesine, fen ve sanat kurallarına uygun olarak eksiksiz ve kusursuz olarak yapılmasını temin etmek üzere genel itibarıyla teknik şartname kapsamında değerlendirilebilecek bir husus olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, teknik mahiyetteki düzenlemelerin de esas itibarıyla teknik şartnamede yapılması mevzuatının gereği olduğunun belirtilmesinde de yarar görülmektedir. Bunun yanı sıra, fore kazıkların, teknik şartnamesine, projesine, fen ve sanat kurallarına uygun olarak eksiksiz ve kusursuz olarak yapıldığı konusunda taraflar arasında işin yapımı sürecindeki uygulamalar da dahil olmak üzere bir ihtilafın olmadığı idaresi yazısı ve eklerinden anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, 4735 sayılı Kanun ile sözleşmesi ve ekleri hükümlerine göre, işin uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak yapılması gerekmekte olup, ilerleme yüzdelerinin işin yapılmasına ilişkin bir dayanak oluşturma niteliği bulunmadığı, ilerleme yüzdelerinin, proje ve mahal listelerine dayalı olarak hangi imalat seviyesinde sözleşme T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı Karar No : 2013/27 Karar Tarihi : 23/05/2013 – 4 – bedelinin hangi oranında ödeme yapılacağını gösteren bir belge olduğu, nitekim pursantaj oranlarının toplamının %100 olması gerektiği düşünüldüğünde, pursantaj oranlarında yapılan hataların düzeltilmeye çalışılması halinde %100'lük bütünlüğün bozulacağı, bu durumda da yüklenicinin uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için teklif ettiği bedelin bozulması durumunun ortaya çıkacağı ve bunun da mümkün olmadığı, dolayısıyla proje ve mahal listesinde olmakla birlikte teknik nedenlerle idarece yapımından vazgeçilen imalat olması durumu hariç ilerleme yüzdesinin %100'ün altına düşecek şekilde değiştirilemeyeceği değerlendirilmektedir. Belirtilen tüm bu hususlar ile birlikte, anahtar teslimi götürü bedel bu işte yüklenicinin teklif ettiği toplam bedelin; uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin eksiksiz ve kusursuz olarak ikmal edilmesi gerekli olacak tüm imalat bedellerinin tamamını kapsadığı, yapılan imalat bedellerinin

ödenmesinde de yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınarak ilerleme yüzdeleri üzerinden yapıldığı durumu da dikkate alındığında, bu işte; 16.072 poz no'lu birim fiyata atıfta bulunulması, ödemelerin birim fiyat üzerinden yapılacağı anlamına gelmediği gibi, bu anlamda yorumlanması ve değerlendirilmesinin anahtar teslimi götürü bedel sözleşme hükümlerine aykırı olacağı, fore kazıkların sözleşmesine, uygulama projesine, fen ve sanat kurallarına ve şartnamesine uygun olarak eksiksiz ve kusursuz olarak ikmal edilmesi durumunda, 16.072 poz nolu iş kalemine dayalı olarak sözleşme bedelinden kesinti yapılması yoluna gidilmesinin sözleşme ve ekleri hükümleri ile ilgili mevzuatına uygun düşmeyeceği değerlendirilmektedir. IV-KARAR İdaresinin "..... Havaalanı Üst Yapıları İnşaatı" işi ile ilgili görüş talebine ilişkin konu, önceki bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup buna göre; Fore kazık imalatlarının, sözleşmesine, uygulama projesine, fen ve sanat kurallarına, şartnamesine uygun olarak eksiksiz ve kusursuz ikmal edilmesi durumunda, 16.072 poz nolu Her Uzunluk Çap ve Açıda Jet Grouting Kolonu Enjeksiyon Deliği Açılması (SPT Değeri < 10)" iş kalemine dayalı olarak sözleşme bedelinden kesinti yapılması cihetine gidilmesinin sözleşme ve ekleri hükümleri ile ilgili mevzuatına uygun düşmeyeceğinin değerlendirildiğine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendine istinaden, 23/05/2013 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oybirliği ile karar verilmiştir. Başkan V. Fuat ARABACI İnş.Müh. (imza) Üye V. Mithat EMRE Mak.Müh. (imza) Üye V. Hüseyin İSLAM İnş.Müh. (imza) Üye V. Osman KAYUM Mak.Müh. (imza) T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı Karar No : 2013/27 Karar Tarihi : 23/05/2013 – 5 – Üye V. Ali AYRAK İnş.Müh. (imza) Üye V. Fehmi İMAMOĞLU İnş.Müh. (imza) Üye V. Atilla ÜNAL İnş.Müh. (imza) Üye V. Hidayet UYSAL Şehir Plan.-Kamu Yönt.Uzm. (imza) Üye V. Seyfettin AYÇİÇEK Jeoloji Müh. (imza) Üye V. Mustafa Tahsin BADEM İnş.Y.Müh. (imza) Üye V. Hüseyin ÇELİK İnş.Müh. (imza) Üye V. Hayrettin YILMAZ İnş.Müh.

(imza) Üye V. Ali Rıza KORKMAZ İnş.Müh. (imza) Üye V. Celalettin ALKAN Şehir Plancısı (imza) Üye V. Levent TÜZÜN Mak.Müh. (imza) Üye V. Yahya TÜMER İnş.Müh. (imza) Üye V. İsmail ALACA Yüksek Şehir Plancısı (imza)